

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 10Co/123/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2112205203
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 03. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Dušan Čimo
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2014:2112205203.2

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v právnej veci žalobkyne: AGS Trnava, s. r. o., Malženice 365, IČO: 36 228 311, zastúpenej advokátom: JUDr. Ján Chmelo, Piešťany, Royova 9, proti žalovanému: Q. B., nar. XX. Q. XXXX, bytom X. O. č. XXX, zastúpenému advokátom: JUDr. Jozef Kemp, Chorvátsky Grob, Nám. Josipa Andriča č. 1, o 4.037,76 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Trnava z 15. októbra 2012 č. k. 18C/80/2012 - 32 v spojení s opravným uznesením Okresného súdu Trnava z 25. apríla 2013 č. k. 18C/80/2012 - 70 a proti uzneseniu Okresného súdu Trnava z 13. februára 2013 č. k. 18C/80/2012 - 62 takto

rozhodol:

Odvolací súd p r i p ú š ť a späťvzatie žaloby, napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa v znení opravného uznesenia k nemu r u š í a konanie z a s t a v u j e .

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

Napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa p o t v r d z u j e .

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa uložil žalovanému zaplatiť žalobkyňu sumu 4.037,76 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 9,5% ročne od 1. septembra 2011 do zaplataenia a náhradu trov konania v sume 1.090,20 eur, všetko do 3 dní od právoplatnosti takéhoto rozsudku. Opravným uznesením potom opravil záhlavie napadnutého rozsudku tak, že správne identifikačné číslo žalobkyne (označenej za „navrhovateľa“) je IČO: 36 228 311 (namiesto nesprávne uvedeného IČO: 366 228 311) a že zo záhlavia sa vypúšťa u žalovaného uvedené IČO: 40 084 566.

Napadnutým uznesením žalovanému nebolo priznané oslobodenie od platenia súdnych poplatkov. Právne toto rozhodnutie bolo odôvodnené ust. § 138 ods. 1 až 4 O. s. p. (Občianskeho súdneho poriadku č. 99/1963 Zb. v znení neskorších zmien a doplnení) a ust. § 6a ods. 1 zákona č. 327/2005 Z. z. o poskytovaní právnej pomoci osobám v materiálnej núdzi a o zmene a doplnení zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov v znení zákona č. 8/2005 Z. z., v znení neskorších zmien a doplnení; vecne názorom o nemožnosti priznať žalovanému oslobodenie od súdnych poplatkov, nakoľko to jeho pomery neodôvodňujú, keďže v roku 2012 mal priemerný čistý príjem 802,91 eur mesačne (čo viac ako 3krát prekračuje hranicu životného minima 194,58 eur pre 1 plnoletú fyzickú osobu na mesiac), nie je poberateľom sociálnych dávok, je zamestnaný a jeho príjem presahuje 1,4 i 1,6 násobok životného minima podľa osobitného predpisu. Žalovaný dosahuje dostatočné príjmy, aby mohol vytvárať úspory pre prípadné zvýšené výdavky, ktorými sú aj súdne poplatky s tým, že pokiaľ je žalovaný platiteľom viacerých úverov, ich existencia je výsledkom jeho slobodnej vôle ako je jej výsledkom aj neexistencia prípadných úspor. Žalovaný prekračuje hranicu pre možné priznanie plného i čiastočného nároku na právnu pomoc,

príčom splnenie podmienok pre priznanie tohto nároku by malo zároveň účinky oslobodenia od súdnych poplatkov. V prípade žalovaného sa nejedná o sociálne slabú fyzickú osobu, nakoľko žalovaný vlastní majetok väčšieho rozsahu - byt, dom, pozemky a osobný automobil.

Proti rozsudku podal včas odvolanie len žalovaný a to v celom jeho rozsahu s návrhom na jeho zrušenie a vrátenie veci súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Následne však žalobkyňa podaním zo 17. marca 2014, podaným osobne na odvolacom súde 18. deň rovnakého mesiaca i roka vzala späť žalobu v celom rozsahu (s poukazom na naplnenú dohodu o urovnaní sporných nárokov zo 17. marca 2014) s tým, že nežiada priznať náhradu trov konania a žalovaný v tom istom podaní s takýmto jej procesným krokom vyslovil súhlas taktiež s tým, že nežiada priznať náhradu trov konania.

Aj proti uzneseniu podal včas odvolanie žalovaný a to v celom jeho rozsahu s návrhom na zmenu takéhoto rozhodnutia a to priznaním oslobodenia od súdnych poplatkov žalovanému. Mal za to, že jeho pomery odôvodňujú priznanie oslobodenia od súdnych poplatkov a poukázal na skutočnosť, že uznesením Krajského súdu v Trnave zo 4. februára 2013 vo veci sp. zn. 31CoZm/3/2012 mu bolo priznané oslobodenie od platenia súdnych poplatkov, pričom súd vychádzal z rovnako vyplneného tlačiva priloženého k návrhu na oslobodenie od platenia súdnych poplatkov. Takýto rozdielny postup súdu je aj pre neho nepochopiteľný a dostáva ho do situácie právnej neistoty, keď v jednom konaní mu súd priznal oslobodenie od platenia súdnych poplatkov kým v inom nie a to s odstupom 2 týždňov, kedy sa jeho majetkové, osobné a rodinné pomery nijako zásadne nezmenili.

Podľa § 208 a § 79 ods. 1 poslednej vety O. s. p. ak je žaloba vzatá späť, keď už rozhodol súd prvého stupňa, ale jeho rozhodnutie nie je dosiaľ právoplatné, odvolací súd rozhodne o pripustení späťvzatia. Súd späťvzatie nepripustí, ak druhý účastník s tým nesúhlasí. Ak späťvzatie pripustí, odvolací súd zruší rozhodnutie súdu prvého stupňa a konanie zastaví.

Ak v prejednávanej veci žalovaný napadol včasným odvolaním rozsudok súdu prvého stupňa celkom vyhovujúci žalobe, spôsobil tým i nedostatok právoplatnosti napadnutého rozsudku až do času nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia odvolacieho súdu o odvolaní. Tým nielenže otvoril cestu k preskúmaniu správnosti rozhodnutia v prvom stupni (zo strany odvolacieho súdu), ale až do času pristúpenia odvolacieho súdu k vecnému vyriešeniu problému nastoleného odvolaním (čiže k rozhodnutiu o odvolaní) bol vytvorený i priestor pre prípadné úvahy o tom, či v začatom konaní (či už odvolacom alebo celom) bude pokračovať. Výrazom nezáujmu pokračovať len v odvolacom konaní by bolo späťvzatie odvolania s následkom v podobe povinnosti odvolacieho súdu zastaviť len odvolacie konanie (tu pre prípad záujmu por. i § 207 ods. 2 a 3 O. s. p.), výrazom nezáujmu pokračovať v celom konaní potom späťvzatie žaloby (urobené aj v tejto konkrétnej veci), spojené so zastavením konania ako celku, čomu však v čase po rozhodnutí súdu prvého stupňa musí predchádzať i pripustenie späťvzatia a zrušenie rozhodnutia súdu prvého stupňa, ktoré zastaveniu konania bráni. Pre úspech zámeru iniciátora konania skončiť konanie druhým z práve priblížených spôsobov síce platné procesné právo Slovenskej republiky vyžaduje tiež, aby tu nebol nesúhlas toho, voči komu požiadavka uplatnená žalobou smeruje (žalovaného), táto podmienka však bola v prejednávanej veci rovnako splnená (prejavením výslovného súhlasu žalovaného so späťvzatím).

Zastaveniu konania na základe späťvzatia žaloby tak v prejednávanej veci nič nebránilo a odvolací súd preto rozhodol spôsobom uvedeným v prvej vete výroku tohto svojho uznesenia a to po prejednaní veci bez pojednávania podľa § 214 ods. 2 O. s. p. (s prihliadnutím k uvedenému vyššie totiž už takto nešlo o vec samu ani o žiaden zákonom ustanovený prípad potreby prejednávania aj takejto veci na pojednávaní odvolacieho súdu).

Pre zrušenie napadnutého rozsudku (ako celku) a zastavenie konania (i toho ako celku, čiže komplexu prvostupňového a naň nadväzujúceho odvolacieho konania) potom odvolací súd stíhala povinnosť

rozhodnutia o trovách celého konania. Toto bolo zastavené a pri takomto výsledku pravidlom bol nedostatok práva žiadneho z účastníkov konania na náhradu jeho trov (§ 224 ods. 1 a § 146 ods. 1 písm. c/ O. s. p.). Pretože potom v prejednávanej veci nešlo o žiaden možný prípad výnimky z uvedeného pravidla (zastavenie konania späťvzatím návrhu síce zavinila žalobkyňa, toto by však nebolo možným bez vyjadreného súhlasu žalovaného, dôvodom späťvzatia žaloby bolo uzavretie dohody o urovaní - čiže úkon vyžadujúci si zaangažovanosť oboch účastníkov) a napokon obaja účastníci sa svojho práva na náhradu trov konania dokonca výslovne vzdali, odvolací súd rozhodol o trovách konania práve podľa neho (pravidla prevzatého do druhej vety výroku tohto uznesenia odvolacieho súdu).

Podľa § 212 ods. 1 O. s. p. odvolací súd prejednal v medziach odvolania žalovaného proti uzneseniu tiež celú takúto vec (neoslobodenia žalovaného od súdnych poplatkov), i v tomto prípade podľa § 214 ods. 2 O. s. p. bez pojednávania, pretože tu nešlo o vec samu ani o žiaden zo zákonom ustanovených prípadov potreby prejednávania aj takejto veci na pojednávaní odvolacieho súdu a dospel k záveru, že napadnuté uznesenie treba považovať za správne.

Predovšetkým podľa názoru odvolacieho súdu neexistoval dôvod, pre ktorý by nemala byť prijatá argumentácia pojatá súdom prvého stupňa do odôvodnenia napadnutého uznesenia a slúžiaca na podporu takéhoto rozhodnutia. Dôvody, pre ktoré nešlo návrhu na oslobodenie od platenia súdnych poplatkov vyhovieť, totiž súd prvého stupňa predostrel spôsobom nevykazujúcim žiadne zjavné skutkové, právne ani logické medzery a takto i zrozumiteľne a objektívne presvedčivo (ktorou objektívnou presvedčivosťou treba rozumieť schopnosť presvedčiť každého s výnimkou niekoho majúceho nespochybniteľný záujem na celkom inom výsledku). Zásadne by tak postačovalo i len konštatovanie správnosti okresným súdom použitých dôvodov (prvá časť ust. § 219 ods. 2 O. s. p.), z dôvodu potreby vyporiadania sa aj s odvolacími námietkami je však žiaduce doplniť (§ 219 ods. 2 O. s. p. in fine) nasledovné :

Podľa § 138 ods. 1 O. s. p. na návrh môže súd priznať účastníkovi celkom alebo sčasti oslobodenie od súdnych poplatkov, ak to pomery účastníka odôvodňujú a ak nejde o svojvoľné alebo zrejme bezúspešné uplatňovanie alebo bránenie práva. Ak nerozhodne súd inak, vzťahuje sa oslobodenie na celé konanie a má i spätnú účinnosť; poplatky zaplatené pred rozhodnutím o oslobodení sa však nevracajú. Podľa odseku 2 tohto ustanovenia v návrhu musia byť pomery účastníka dokladované a/ vyplneným tlačivom, ktorého vzor uverejní ministerstvo spravodlivosti na svojom webovom sídle, alebo b/ rozhodnutím o hmotnej núdzi podľa osobitných predpisov; podľa odseku 3 o priznaní oslobodenia od súdnych poplatkov predseda senátu alebo samosudca upovedomí ostatných účastníkov na najbližšom pojednávaní a podľa odseku 5 priznané oslobodenie súd kedykoľvek za konania odníme, prípadne i so spätnou účinnosťou, ak sa do právoplatného skončenia konania ukáže, že pomery účastníka oslobodenie neodôvodňujú, prípadne neodôvodňovali.

Z citovaného ustanovenia § 138 ods. 1 vety prvej O. s. p. celkom jednoznačne vyplýva existencia 2 zákonných podmienok pre úspech prípadného návrhu účastníka na priznanie mu oslobodenia od súdnych poplatkov a to 1. odôvodniteľnosť priznania oslobodenia pomermi účastníka a 2. nemožnosť kvalifikácie postupu účastníka v konaní ako svojvoľného alebo zrejme bezúspešného uplatňovania alebo bránenia práva (pričom obe tieto podmienky musia byť splnené kumulatívne - teda súčasne).

Treba súhlasiť so súdom prvého stupňa v tom, že v rámci skúmania pomerov žiadateľa oslobodenia od súdnych poplatkov (čiže pri vyhodnocovaní existencie jednej z podmienok, od ktorých platné právo odvodzuje možnosť priznania oslobodenia) sa nemožno obmedzovať výlučne na príjem žiadateľa (či už zo zamestnania alebo iný príjem majúci takýto príjem nahrádzať) a možno tak skúmať aj situovanosť žiadateľa v širšom rozsahu. Šlo preto akceptovať aj konkrétne závery prijaté súdom prvého stupňa v tejto veci (rozumej závery majúce presvedčiť o správnosti okresným súdom zvoleného, žalovaným však odmietaného rozhodnutia).

Nešlo nesúhlasiť so súdom prvého stupňa, ktorý pri posudzovaní opodstatnenosti žiadosti žalovaného o oslobodenie od súdnych poplatkov zistil a tiež náležite vyargumentoval, prečo bolo vylúčené splnenie

jednej z podmienok priznania oslobodenia od platenia súdnych poplatkov (tej že to pomery účastníka odôvodňujú), z ktorého dôvodu sa už ďalšími podmienkami nezaoberal. Takýto postup bol aj tým, ktorému z hľadiska hospodárnosti nešlo nič vytknúť a stroskotať by mohol len na nesprávnosti záveru o nesplnení napadnutým uznesením uvádzanej podmienky, o taký prípad ale v tejto veci nešlo.

To, že žalovaný poukázal na skutočnosť, že uznesením Krajského súdu v Trnave zo 4. februára 2013 č. k. 31CoZm/3/2012-76 mu bolo priznané oslobodenie od platenia súdnych poplatkov, pričom súd vychádzal z rovnako vyplneného tlačiva priloženého k návrhu na oslobodenie od platenia súdnych poplatkov; nemohlo mať vzhľadom na vyššie uvedené na úspešnosť snahy žalovaného zvrátiť preňho nepriaznivý výsledok posudzovania jeho pomerov žiaden význam (zvlášť ak slovenský právny poriadok nepozná viazanosť súdu právnym názorom súdu toho istého stupňa a z obsahu odvolateľom uvádzaného uznesenia nešlo vyvodiť žiadne konkrétne dôvody, pre ktoré by priznanie oslobodenia bolo namieste).

Žiadosť o priznanie oslobodenia od súdnych poplatkov za tohto stavu bola celkom bez nádeje na úspech a ak súd prvého stupňa napadnutým uznesením takejto žiadosti nevyhovel ani sčasti (tým, že požadované oslobodenie nepriznal), rozhodol vecne správne a odvolaciemu súdu neostávalo iné, než takéto jeho rozhodnutie podľa § 219 ods. 1 a 2 O. s. p. potvrdiť.

K prijatiu tohto uznesenia došlo pomerom hlasov 3 : 0, čiže jednomyseľne (čl. I § 3 ods. 9 posledná veta zákona č. 757/2004 Z. z. v znení neskorších zmien a doplnení).

Poučenie:

Toto uznesenie nemožno napadnúť odvolaním.